21.9.2020

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Kirjallinen asiantuntijalausunto; U 44/2020 vp valtiovarainvaliokunnan verojaostossa 22.9.2020

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä kalastustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista vuosina 2021–2023 (unionin autonomiset tariffikiintiöt; kalastustuotteet)

Euroopan komission asetusehdotuksen (COM(2020) 322 final) tarkoituksena on turvata EU-maiden kalanjalostusteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden saanti tullitta tai alennetuin tullein silloin, kun niiden tuotanto unionissa ei ole riittävää. Asia kuuluu tullilainsäädännön alaan, mutta EU:n neuvostossa se käsitellään kalastuspolitiikan työryhmässä ja tarkastellaan kalatalouden tarpeita vasten.

Suomessa asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä hyvässä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Asiaa on käsitelty EU-asiain komitean kalastusjaostossa kirjallisessa menettelyssä 10.-14.8.2020.

Suomalaiset yritykset ovat käyttäneet kalatuotteiden autonomisia tariffikiintiöitä varsin vähän eikä jaostokäsittelyssä noussut merkittäviä huolia esiin. Suomi on kuitenkin nostanut neuvoston työryhmäkäsittelyssä esiin yhden tuotteen, joka on sisältynyt tariffikiintiöasetuksiin 1990-luvun lopulta aina vuoteen 2018 saakka. Kyseessä on esikäsitelty sillin puolivalmiste, josta Suomessa valmistetaan sillisäilykkeitä. Neuvoston asetuksessa 2265/2015 tuotteen kuvaus oli seuraava:

Järjestys-numero	CN-koodi	Taric-alanimike	Tavaran kuvaus	Vuotuinen kiintiö (tonnia)	Kiintiötulli	Kiintiö-kausi
09.2792	ex 1604 12 99	11	Silli ja silakka, mausteissa ja/tai etikassa käsitelty, suolavedessä, säilytettynä tynnyreissä, joiden valutettu nettopaino on vähintään 70 kg, jalostettaviksi tarkoitetut	15 000	5 %	1.1.2016–31.12.2018

Valtaosa kyseisestä sillinjalostuksesta on muutama vuosi sitten siirretty pois Suomesta, mutta yksi yritys on aloittanut uudestaan sillisäilykkeiden valmistamisen Suomessa. Suomen tuonnin tarpeet tyydyttää tällä hetkellä Norjan kanssa ETA-sopimuksen puitteissa tehty järjestely, mutta sen jatkuvuudesta koko kolmivuotiskauden 2021-2023 ajan ei ole tietoa. Suomen tavoitteena on ensisijaisesti turvata ETA-sopimuksen mukainen järjestely. Autonomisia tariffikiintiöitä vahvistettaessa tulisi kuitenkin luoda mahdollisuus ottaa käyttöön tariffinalennus kyseiselle tuotteelle, mikäli tullinalennusta ei muutoin saada jatkettua.

Monet jäsenmaat ovat nostaneet työryhmäkäsittelyssä esiin omia tuontitarpeitaan. Nämä saattavat olla komissiolle ja muille jäsenmaille vaikeita, mutta Suomella ei ole erityistä syytä vastustaa muiden maiden ehdotuksia, eikä niiden voi nähdä haittaavan Suomen kalatalouden intressejä. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan komission ehdotus ja siihen mahdollisesti tehtävät muutokset ovat hyväksyttävissä, mutta edellä mainitun silliraaka-aineen tuontiedellytysten turvaamiseen tulisi kiinnittää huomiota. Näin muodoin maa- ja metsätalousministeriö kannattaa U-kirjeessä esitettyä Suomen kantaa korostaen edellä mainittua jalostusteollisuuden silliraaka-aineen turvaamisen tärkeyttä.